

LBRIS

We know
books

**SANTA
MONTEFIORE**

O italiancă
în
Brooklyn

Traducere din limba engleză și note
VALENTINA GEORGESCU

LITERA
București

Greenwich, New York, 1979

Evelina se dădu câțiva pași în spate și admiră masa. Ce frumos arăta! Scobise câțiva dovleci și făcuse din ei felinare, pe care le aranjase în jurul celor trei vase cu floarea-soarelui, garoafe și trandafiri care dominau masa lungă aranjată pentru zece persoane. Făcuse cu mâna ei inele pentru șervete din frăguțe roșii și frunze galbene de sicomor și așezase câte unul pe fiecare farfurie, fixând câte un cartonaș cu numele invitatului în conuri de pin. Efectul era minunat, dar un lucru important lipsea.

Evelina se duse în grădină. Soarele aproape asfințise. Cerul de peste Greenwich era de un albastru pal, apos, brăzdat de nuanțe aprinse de rubiniu și auriu. Nori pântecoși îl traversau agale. Din locul în care stătea ea, semănau cu carenele întunecate ale unor corăbii privite de pe fundul mării. Rămase așa o vreme, imaginându-și diferite forme din norii mai mici: delfini, balene și meduze, valuri spărgându-se cu spumă rozalie, șiruri îndepărtate de munți purpurii. Apoi, sclipirea unei stele singuratice străpunse indigoul din ce în ce mai intens, în timp ce soarele se retrăgea, luând cu el panoplia sa de culori, precum și corăbiile și creaturile marine. Evelina rămase acolo, privind în lumină, urmărind cum, una câte una, o mulțime de stele se

alăturară celei dintâi, sclipind în întuneric ca felinarele micilor bărci de pescuit.

Se duse în grădina de plante aromatice și tăie un snop de rozmarin. Frecă o frunză între degetul mare și cel arătător și o duse la nas. Mirosul de acasă îi asaltă toate simțurile cu un noian de amintiri. O cuprinse o nostalgie amețitoare și închise ochii pentru o clipă, savurând atât plăcerea, cât și durerea, căci le simțea pe ambele în egală măsură. Suspină resemnată. Nu avea rost să se emoționeze pentru ceva pierdut în trecut, când prezentul îi oferea atâtea pentru care să fie recunoscătoare.

Se întoarse în sufragerie și presără crenguțele de rozmarin deasupra feței de masă. Desigur, locuia în America de peste treizeci de ani, dar tot italiancă rămânea în adâncul sufletului. În perioada Zilei Recunoștinței era, așadar, potrivit ca măcar în decorarea mesei să amintească de Vechea Patrie.

Evelina aprindea lumânările de pe masă când soțul ei, Franklin, se întoarse acasă. Deschise ușa și intră în hol, anunțându-și sosirea cu un „Iubito, am venit“, în timp ce-și dezbracă lodenul, își scoase pălăria și lăsă geanta din mână. Franklin van der Velden era la pensie acum, la șaptezeci și șase de ani, dar făcea încă parte din viața colegiului Skidmore, unde fusese până de curând profesor de clasice. Era înalt și zvelt, cu păr cărunt des, un nas drept aristocrat și ochi albaștri inteligenți. Ochii unui bărbat care era veșnic curios și cercetător, dar și răbdător cu cei mai puțin înzestrați decât el. Fusese athletic cândva, dar acum mergea puțin adus de spate și pășea mai lent și greoi.

Evelina suflă în chibrit și își dezlegă șorțul pe care îl purta ca să-și protejeze rochia verde, punându-l pe spătarul scaunului. Cu paisprezece ani mai tânără decât Franklin, era o femeie atentă și devotată, al cărei respect pentru soțul ei erudit rămăsese neștirbit din ziua în care se căsătorise cu el. Veni în hol, zâmbind în felul ăla dulce al ei, care-i imprima o anumită frumusețe pe chip. La șizeci și doi de ani, nu era deloc o frumusețe

evidentă, însă trăsăturile ei aveau caracter și un farmec vibrant, iar ochii ei căprui erau mereu luminoși și plini de afecțiune. În plus, aveau profunzime, făurită din secrete întunecate și dureri ascunse, care făceau să strălucească în ei lumina unei empatii pe care oamenii o percepeau subliminal, încredințându-i, în consecință, propriile secrete și suferințe. Părul ei castaniu lung era ridicat și prins lejer cu o agrafă, cu câteva șuvițe fluturând libere în jurul gâtului. Trupul frumos proporționat era delicat și atrăgător, pielea mediteraneeană, pe vecie bronzată de soarele patriei sale, de parcă ar fi locuit încă printre livezile de măslini și podgoriile tinereții sale. Engleza ei avea un puternic accent italian, pentru că ea nu se dăruise complet acestei noi țări, ci păstrase ceva doar pentru sine.

I-a luat haina soțului, iar el i-a sărutat tâmpla, chipul lui obosit întorcându-i cu plăcere zâmbetul, căci ea era o încântare pentru ochi. Nici după treizeci și doi de ani de căsnicie nu se plictisise de femeia cu care își împărțea viața. Știa că era norocos. Fără ea, nu ar fi fost niciodată capabil să realizeze lucrurile pe care le avea, nici să fie bărbatul care era. Ea era ca o ancoră a corabiei lui, care îl ținea ferm legat de casă și familie, oferindu-i totodată liniștea de care avea nevoie pentru a lucra.

– Vor ajunge curând, spuse ea și-i agăță haina în dulap și pălăria în cuierul din spatele ușii.

– Am timp pentru o baie?

– Dacă te grăbești.

Franklin dădu din cap, dar știau amândoi că el nu era în stare să facă nimic pe grabă. Urcă scările încet, ținându-se de balustradă cu mâna care-i tremura ușor, făcând o pauză de-o clipă la mijloc, ca să-și tragă sufletul. Evelina se întoarse în bucătărie, ca să se ocupe de cină. Pregătise toate garniturile tradiționale pentru friptura de curcan, care stătuse la cuptor aproape toată după-amiaza. Piure de cartofi, sos de merișoare, umplutură pentru curcan, fasole verde și plăcintă cu dovleac. Evelina nu fusese pasionată de gătit înainte să se mărite, dar nevoia o învățase.

Cu toate astea, când se gândea la viața ei de odinioară, din Italia, la capitolul acela încheiat cu multă vreme în urmă și îngropat sub atâtea capitole ulterioare, aroma de roșii fierte în clocot mocnit și de focaccia proaspăt coaptă părea să-i domine amintirile, învăluindu-le într-un buchet de mireseme și împiedicând-o să-și mai amintească prea multe altele. Își spunea că poate așa o ajuta natura să scape de amintiri dureroase. Poate natura era blândă cu ea.

Evelina amestecă în cratița cu sos, vrăjită trecător de vârtejul format de lingura de lemn. Ziua Recunoștinței era o sărbătoare anuală pentru familie și prieteni, așa că nu era ieșit din comun, dată fiind istoria ei, să scoată la suprafață vechi răni de demult, de pe vremea când era tânără și slabă de înger. Nu era ieșit din comun să plângă după cei rămași în urmă și pentru cei pe care îi pierduse. La urma urmei, toamna era anotimpul aleanului și al melancoliei, al zornăitului morții verii, al preludiului jalnic al iernii. Nu, nu era ieșit din comun să se simtă recunoscătoare pentru ce avea și să regrete lucrurile la care renunțase. Nu era deloc ieșit din comun.

Primii ajunseră cei doi fii ai ei. Aldo și Dan, cu soția lui Aldo, Lisa, și iubita lui Dan, Jennifer, intrând în urma lor, cu un buchet de flori și o cutie de praline pentru Evelina. Aldo era înalt și chipeș, la fel ca tatăl lui, cu părul negru, pielea măslinie și ochii căprui ai mamei. Dacă nu ar fi avut numele acela de familie olandez, ar fi putut trece ușor drept italian. Dan, pe de altă parte, era mai scund și mai îndesat decât fratele lui, cu ochii albaștri și părul des ale tatălui. Cu toate astea, simțul umorului sec și lipsit de respect îi aparținea în totalitate și, spre deosebire de fratele lui, care era responsabil, așa cum tind în general să fie primii născuți, Dan avea o repulsie față de reguli și refuza să li se supună la fiecare pas.

Vederea fiilor ei o smulse pe Evelina din reverie și îi îmbrățișă cu căldură, cuprinzându-i în brațe și sărutându-le fețele reci,

uitând pentru o clipă că unul avea treizeci și unu de ani, iar celălalt, douăzeci și nouă. Pentru ea, ei aveau să rămână mereu băieții ei.

– Pari obosit, Aldo, spuse ea, cuprinzându-i fața între palme. Ar trebui să dormi. Muncești prea mult? Muncește prea mult, Lisa?

– Mamă, n-am nimic. Nu-ți mai face griji, mormăi Aldo, trecând pe lângă ea ca să-și salute tatăl.

– Și tu, Dan. Dacă arăți obosit, nu-i din cauza muncii în exces, este? Evelina își arcui sprâncenele cu un aer suspicios. Ție îți spun să muncești un pic mai mult.

Dan râse.

– Mamă, doar muncă și deloc distracție, asta-l face pe Dan un băiat anost. Și-a dezbrăcat geaca și a adușmecat. Ceva miroase bine aici.

– Cina e o surpriză, a spus Evelina cu un zâmbet misterios, conștientă că gluma asta își cam pierduse din farmec cu mulți ani în urmă, dar tot nu se putea abține s-o repete.

– Cum adică? Ai gătit o capră în loc de curcan? a spus Dan, prefăcându-se îngrozit.

– Da, o capră de Ziua Recunoștinței. M-am gândit c-avem nevoie cu toții de-o schimbare. Cine are nevoie de curcan, când am putea avea o capră bătrână, doar piele și os?

Evelina își salută nora, Lisa, și pe Jennifer, despre care știa că nu avea să-i devină vreodată noră. Dan nu era genul care să se așeze la casa lui. Ar fi fost un miracol dacă s-ar fi însurat cândva, își spuse ea, privindu-și mândră fiul fermecător. Poate că exista pe lumea asta vreo fată care să aibă ce era nevoie ca să-l îmblânzească, dar el n-o întâlnise încă. Și sigur nu era Jennifer aceasta, pentru că era o fată mult prea cuminte.

Câteva clipe mai târziu, ușa de la intrare se deschise iar, lăsând să intre în casă o rafală de vânt rece odată cu sora mai mică a lui Aldo și Dan, Ava-Maria, care trăgea o valiză după ea.

- Am ajuns! exclamă ea, și pentru că o făcuse cu voce tare și exagerat de exuberantă, toată lumea întoarse privirile spre ea, exact așa cum bănuise că se va întâmpla. Salutare, oameni buni. La mulți ani de Ziua Recunoștinței! Nu-i așa că-i amuzant? Suntem din nou cu toții laolaltă.

Și-a îmbrățișat și sărutat părinții și i-a salutat și pe ceilalți, chiar și pe Jennifer, deși știa că nu merita efortul neapărat, pentru că Dan avea să o părăsească până la sfârșitul săptămânii. Ava-Maria era brunetă și frumoasă, cu o personalitate care cerea să fie în mijlocul atenției. Răsfățată de ambii părinți și deopotrivă de soartă, Ava-Maria nu avea nici o grijă pe lume.

Intrară în salon și se instalară în fotolii și pe sofale, aranjate în jurul șemineului, făcându-se confortabili în casa în care Franklin și Evelina se mutaseră la începutul anilor '60, când se plictisiseră de zgomotul și agitația Manhattanului. Stilul Evelinei era confortabil și simplu. Mobilă, tablouri, covoare și mărunțișuri, cumpărate pentru că îi plăcuseră, nu pentru că se potriveau unei scheme cromatice anume ori vreunui plan de design premeditat. Nimic nu se potrivea cu nimic, totul era aruncat de-a valma, ca într-o tocană de legume, și totuși obținuse cumva o aromă surprinzător de armonioasă. Era o încăpere plăcută, nepretențioasă, genul de cameră din care n-ai mai vrea să pleci.

Evelina tocmai se uita la ceas, când auzi ușa deschizându-se și închizându-se la loc pe hol. Se ridică imediat și ieși grăbită. Afară, dădu cu ochii de formidabila ei mătușă de nouăzeci și trei de ani, Madolina Forte, robustă și îndesată ca un tanc german. Lângă ea, ajutând-o să-și dezbrace paltonul, era prietenul de familie pe care îl cunoștea toată lumea, unchiul Topino, al cărui nume însemna „șoricel“ în italiană, deși nu era deloc înrudit cu Evelina sau Franklin și nu semăna, oricâtă imaginație ai fi avut, cu un șoarece. Era un vechi prieten, care fusese adoptat de familia van der Velden când copiii erau încă mici și se integrase

atât de bine în familie încât nimeni nu întreba niciodată cum se ajunsese aici. Acceptau doar că așa stăteau lucrurile.

– Bine ați venit! exclamă Evelina, luând paltonul mătușii sale de la Topino și sărutând-o pe bătrâna doamnă.

– Simt umezeala asta în oase, se plânse Madolina. Spre deosebire de nepoata ei, Madolina nu dorise să se agațe de trecut și renunțase la orice urmă de Italia, în afară de cele câteva ocazionale, din vorbire. Aici e cald și bine, slavă Domnului! O să mă duc să mă așez direct lângă foc, adăugă, și se îndreptă cu pași hotărâți spre salon, sprijinindu-se greoi în baston.

Evelina îi zâmbi lui Topino. Privirea i se îmblânzi când îl studie: părul alb pufos, fruntea înaltă, nasul mare și gura senzuală. Și ochii lui cenușii expresivi o priviră scânteind dindărătul lentilelor ochelarilor de vedere.

– Arăți bine, Eva, spuse el în italiană.

Pe urmă o cuprinse de talie și o sărută pe obraz.

– Și tu arăți bine, vechiul meu prieten, răspunse ea.

– Încă un an. Bărbatul clătină din cap și oftă apăsător. Cine s-ar fi gândit?

– Toate-s trecătoare. Tu m-ai învățat asta.

– Și cele bune, și cele rele. Viața e o înșiruire de cicluri, iar noi nu suntem decât niște șoriceți alergând pe o rotiță. Ciclul ăsta îmi place cel mai mult. Are un aer de permanență. Cum e curcanul?

– Gras și succulent.

Evelina râse și-l ajută să-și dezbrace paltonul.

Era același pe care îl purtase la prima cină de Ziua Recunoștinței la care îl invitaseră, cu șaptesprezece ani în urmă. Lui Topino nu-i plăcea să arunce banii pe lucruri de care nu avea nevoie.

– Și plăcintă de dovleac?

– Preferata ta.

El dădu din cap aprobator și buzele lui cărnoase se arcuiră într-un zâmbet, cu colțurile mult ridicate, dându-i chipului său un farmec amuzant.

– În fiecare an, mă ghiftuiesc cu plăcintă cu dovleac și pe urmă îmi petrec următoarele cincizeci și două de săptămâni visând la următoarea felie. În seara asta, voi sărbători viața și plăcinta de dovleac.

Evelina îl conduse în salon. Imediat ce Topino intră, camera se umplu de ovații și strigăte de bucurie. Ava-Maria îl îmbrățișă drăgăstos și îi sărută obrazii țepoși, iar băieții îl bătură camaradereste pe spate. Franklin dădu mâna cu el și i-l prezentă lui Jennifer, care zâmbi sfios, pentru că până și ea auzise o mulțime despre iubitul unchi Topino. Lisa îl întâmpină cu un sărut și râse când el o dojeni că nu era o soție bună, căci Aldo părea obosit și slab.

– Bărbatul are nevoie să mănânce, spuse Topino. Ce-i gătești? Supă de legume?

– Dar mănânc bine, spuse Aldo în apărarea Lisei.

– După cum arăți, mi se pare că nu mănânci deloc. În seara asta, sărbătorim viața și mâncarea bună. Mai ales mâncarea bună. Ridică din umeri. Viața este în sine o sărbătoare.

Madolina flutură dintr-o mână plină de bijuterii de pe banca cuța din fața șemineului, unde se așezase ca să-și încălzească spinarea.

– Dați-i pace. O să-l sufocați cu atâtea îmbrățișări!

Le aruncă tuturor o privire feroce, urmărindu-i cum se așază din nou obedienți la locurile lor. Nimeni nu se punea cu tușa Madolina, cu excepția lui Topino.

– Da' mie-mi place să fiu sufocat cu îmbrățișări, răspunse el. Jumătatea care supraviețuiește mă face să mă simt viu.

– Vino să stai aici, Topino, insistă Madolina, bătând cu palma pe locul de lângă ea. Simt durerea din oase pe măsură ce se topesc.

Topino se așază lângă ea cu un gemăt. Avea doar șaiszeci și cinci de ani, dar își simțea uneori oasele de parcă ar fi fost un moș artritic.

Franklin îi aduse un pahar cu vin roșu.

–Ești pregătit pentru partida noastră de șah? îl întrebă.

Topino râse.

– Doar mă cunoști, n-aș refuza niciodată ocazia să pierd.

Franklin râse, pentru că era bine știut faptul că Topino era un jucător de șah diabolic.

– Bun, atunci suntem doi în aceeași barcă.

Topino râse împreună cu el. Ideea că doi jucători se luptau pentru a pierde amândoi se potrivea simțului său ciudat al umorului.

– Spune-mi, Madolina, ce mai faci tu? întrebă Topino și ascultă atent când ea îi povesti cu lux de amănunte despre șoldul ei, care era inoperabil din cauza vârstei înaintate.

– Când ești la fel de bătrân ca mine, Topino, n-are rost să te lași tăiat, decât dacă ești pregătit să nu te mai întorci.

– Sigur, este un risc, încuviință el, ridicând din umeri. Dar dacă mă întrebi pe mine, tu ai constituția unei țestoase. Peste zece ani, tot aici o să fii, povestind despre șoldul tău.

Madolina adora umorul lui Topino.

– Da' tu, Topino?

– Eu am constituția unui carcalac. Sunt aproape indestructibil. Luă o gură de vin și se uită la ea cu o licărire în ochi. Când bunul Dumnezeu mă va lua, în cele din urmă, o s-o facă numai pentru că l-am implorat eu.

Ava-Maria îi întrerupse de pe sofa.

– Voi doi vorbiți despre moarte? Serios, e Ziua Recunoștinței!

– Păi, distrează-ne, atunci, spuse Topino, aplecându-se în față, cu coatele pe genunchi, și privind-o curios. Ce-ai mai făcut de când te-am văzut ultima oară? Cum merge cu facultatea? Le dai băieților de furcă, n-am nici o îndoială.

Și Topino făcu ce știa el să facă cel mai bine. Ascultă. Iar Ava-Maria făcu ce știa ea să facă cel mai bine. Începu să vorbească despre sine. Madolina se bucura de căldura focului pe spinare, urmărind-o pe Evelina, care-i era ca o fiică, pentru că nepoata ei părăsise Italia la vârsta de douăzeci și opt de ani

și venise să locuiască la ea, în Brooklyn. Madolina era mândră de femeia care devenise.

Când Evelina anunță că cina era gata, Topino îi dădu Madolinei brațul și o luară amândoi înaintea grupului, conducându-i în sufragerie. Madolina tresări când văzu lumânările în felinarele de dovleci și florile.

– E superb! exclamă. Fata asta are stil. A avut mereu. Stilul ei unic, trebuie spus, dar mereu remarcabil.

Topino trase scaunul din capul mesei și Madolina se așeză, dându-i bastonul ca să-l sprijine de perete.

– Mama ei are stil. Artemisia are o casă frumoasă, dar dărăpănată. Lui Tani nu i-a plăcut deloc să cheltuiască, așa cum nu i-a plăcut nici societatea, adăugă ea, referindu-se la fratele ei, Gaetano. Villa L'Ambrosiana are un farmec uriaș. De-acolo l-a moștenit Evelina – de la mama ei și de la casa lor superbă.

Topino primi scaunul din mijloc, pentru că toată lumea voia să stea de vorbă cu el. Franklin se așeză în capul mesei, iar Evelina, în stânga mătușii ei. Unchiul Evelinei, Peppino, soțul Madolinei, care murise cu șase ani în urmă, stătuse mereu lângă Evelina. Observă privirea mătușii îndreptată spre acel scaun și expresia brusc sumbră care îi întunecă fața, știind că se gândea la el. Ziua Recunoștinței era momentul pentru grațitudine, dar grațitudinea asta nu venea niciodată singură, ci apărea mereu însoțită de prietena ei, pierderea. De când rămăsese văduvă, Madolina purtase doar negru și, deși era recunoscătoare pentru viața lui Peppino, nu putea să nu deplângă moartea lui.

Cina era gălăgioasă. Vocea Avei-Maria se auzea cel mai tare în timp ce-i distra pe toți cu anecdote. Topino o tachina, punând-o la punct în felul lui obișnuit, sec dar afectuos, dar ea își revenea repede și ghiduș, cu replici glumețe, spre deliciul comesenilor. Dan, care lucra pentru o firmă de publicitate din Manhattan și avea la rândul lui o mulțime de anecdote, i se alătură, aproape la fel de gălăgios ca și sora lui, în timp ce Aldo

și Franklin încercau să poarte o discuție liniștită despre cărți, căci Aldo lucra într-o editură. Madolina se plânse că nu putea urmări conversația.

– Ar trebui un buton de volum în casa asta, spuse ea, dând din mână și cerându-le tuturor să vorbească mai încet.

Evelina le privi pe rând chipurile, amuzată. Era la fel în fiecare an. Era minunat.

În cele din urmă, Evelina aduse plăcinta de dovleac pe masă. O tăiasă felii. Luă una cu spatula și o transferă pe farfuria lui Topino.

– N-o înfuleca, îi spuse încet.

– Dac-aș putea s-o fac să dureze un an întreg, aș face-o, răspunse el, ridicând furculița. Dar sunt un mare haplea.

Peste cameră se așternu liniștea, în timp ce toată lumea își mânca plăcinta. Ava-Maria vorbi prima.

– Când toți mesenii tac, înseamnă că un înger zboară pe deasupra lor, spuse ea, ridicând ochii spre tavan.

– Cum ar putea zbura un înger pe deasupra noastră, când el stă chiar în fața mea? spuse Topino.

– Ooo, Topino, ce drăguț! ugui Ava-Maria.

– Îngerii nu vorbesc atât de tare, spuse tușa Madolina.

– Țsta da, ripostă Ava-Maria, fără să coboare vocea.

– Mai e plăcintă? întrebă Dan.

– Ai și terminat? spuse Evelina surprinsă.

– E foarte bună! exclamă el, lingând furculița.

– Da, mai e. Știu bine pentru cine gătesc. Un roi de lăcuste!

Evelina se ridică de la masă, râzând. O încânta că le plăcea cum gătea. Nu crezuse niciodată c-o să poată spune asta.

Topino se lăsă pe spate în scaun și se bătu cu palmele pe burta care se cam rotunjise în ultima vreme.

– Nimeni nu face plăcintă cu dovleac ca mama voastră, spuse, zâmbindu-i Evelinei.

– Mai vrei și tu o felie? întrebă ea.

– Mai întrebi? răspunse el.

– Din politețe. Știu, desigur.

– Atunci o să spun da, tot din politețe. Da, vă rog, *signora*, mi-ar plăcea mult încă o felie.

Când nu mai rămase nici urmă de plăcintă pe farfuriile lor, Franklin lovi cu lama cuțitului de un pahar și se ridică în picioare. Spre ușurarea Madolinei, în cameră se făcu din nou liniște. Topino se șterse la gură cu un șervet și își goli paharul de vin. Evelina își așeză mâinile în poală și își privi mândră soțul.

– Seara aceasta este una specială pentru americanii de pretutindeni, dar este totodată o seară specială și pentru aceia dintre noi care au venit de departe și au făcut din America patria lor, casa lor. Sărbătorim împreună ca o singură nație multicoloră, clădită de imigranți și bazată pe respect și acceptare reciprocă. După cum știți cu toții, strămoșii mei au venit în America din Olanda în secolul al XVIII-lea, Dumnezeu să-l ierte; tușa Madolina și unchiul Peppino au venit din Italia la începutul secolului ca tineri căsătoriți; Evelina a părăsit Italia la douăzeci și opt de ani, la sfârșitul războiului, iar unchiul Topino, în anii '50.

Evelina îl privi în ochi pe Topino cu un zâmbet tandru. Îi răspunse și el cu o privire tandră, dar și cu un pic de tristețe, care, în rare ocazii, se ivea printre crăpăturile purtării lui când își lăsa garda jos. Franklin continuă să mulțumească prietenilor, familiei, norocului și prosperității.

– Suntem norocoși, spuse. Iar norocul este un dar pentru care trebuie să fim recunoscători. Ridic acest pahar în cinstea norocului și a voastră, a tuturor, și mă consider norocos că vă am ca familie și prieteni.

Se ridicară toți în picioare, cu paharele înălțate, urându-și unii altora la mulți ani de Ziua Recunoștinței.

După cină, Franklin și Topino se așezară la masa de joc și jucară șah. Cei doi bărbați erau jucători cu experiență, și jocul continuă mult după ce Madolina fusese condusă acasă de Aldo și Lisa, iar Dan și Jennifer spuseseră noapte bună și plecaseră și ei.

Ava-Maria merse sus, la culcare, după ce își ajută mama să strângă după cină. Evelina adună rămurelele de rozmarin și le puse într-un vas, lângă chiuvetă. Pe urmă se duse în salon să vadă cum mergea partida de șah.

– Se pare că nici unul dintre voi nu vrea să piardă, spuse, punând o mână pe umărul lui Franklin. Eu zic că ajunge pentru azi.

– Ai dreptate, răspunse Franklin, îndreptându-și spatele și trăgând adânc aer în piept. Putem lăsa tabla așa cum este și să reluăm mâine.

– Vrei să vin mâine? întrebă Topino. Nu v-ați săturat deja de mutra mea?

Evelina râse.

– Vino la masa de prânz. Ava-Maria e acasă pentru câteva zile și știi că i-ar plăcea să te vadă mai mult, la fel ca și nouă celorlalți, de altfel.

– Păi, nu pot spune că nu mă tentează mâncarea ta, Evelina, ori compania voastră.

– Bun, atunci așa rămâne. Se duse în bucătărie și luă de acolo un pachet ambalat în hârtie maro și legat cu sfoară. Te conduc, spuse când reveni în salon.

Topino îi spuse noapte bună lui Franklin și o urmă pe Evelina în hol. Părea mai gârbovit acum și un pic obosit. Vinul îi dăduse somnolență și avea ochii umezi de emoție. Ea îi ținu paltonul, iar el strecură brațele pe mâneci și îl trase pe el.

– Ești o gazdă bună, Eva, spuse, din nou în italiană, așa cum avea tendința să facă mereu când erau doar ei doi.

Ea zâmbi suav și îi dădu pachetul.

– Ce-i asta? întrebă el.

– Plăcintă cu dovleac, răspunse ea cu un zâmbet mai larg. Am făcut una anume pentru tine.

Ochii lui sclipiră.

– Te gândești la toate, spuse. Se aplecă și o sărută pe obraz. Pe mâine.

Ea încuviință din cap.

Topino deschise ușa și ieși în noapte.

Evelina se întoarce în bucătărie să stingă luminile. Observă rozmarinul de lângă chiuvetă. I se umplu inima de recunoștință, atât pentru norocul, cât și pentru ghinionul ei. Frecă o rămuriică între degetul mare și cel arătător, apoi duse degetele la nas și închise ochii.